



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Censvræ Et Invektivæ
Ex Mvltis Aliqvot In Sanctos Patres Et Ecclesiæ Doctores,
In DD. Scholasticos Tam Antiqviores Qvam Recentiores,
Nominatim In Primarios Societ. ...**

Bivero, Pedro de

Antverpiae, 1641

Capvt Primvm. Pelagianismus & Semipelagianismus SS. Patribus & DD.
Scholasticis à Iansenio imputatus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73756](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73756)

I

CAPVT PRIMVM.

Pelagianismus & Semipelagianismus SS. Patribus & DD.
Scholasticis à Iansenio imputatus.

1. Negat DD. omnes Scholasticos intellexisse Pelagianorum & Semipelagianorum genuina dogmata.
2. Ait Scholasticos iisdem hæreticis longè alios quàm tenuerint errores affinxisse, & imposuisse, ut se à similibus dogmatum suspicione liberarent.
3. Proinde affirmat eos in istorum errores, siue prudentes, siue imprudentes, passim incidisse.
4. Imò etiam in peiores.
5. Atque ita sibi vni præ omnibus intelligentiam arrogat, & in omnes iudicium usurpat.

Pelagianis non ignobiles huius ævi scriptores quædam imposuerunt, quæ numquam vel per somnium cogitauerunt, quædam itidem ab eorum sententiis remouerunt, quæ pertinacissime docuerunt. Quod quidem forsitan non tam Pelagianæ hæreses declarandæ, quàm suæ opinionis astruendæ conatu, neque tam sinceræ veritatis, quàm partium studio subinde factitatum esse facile credi potest. Ut enim quodque vel sententiæ, quam arripuerant, fulciendæ seruire videbatur, vel aduersariæ infamandæ opportunum, mox idem Pelagio adimendum, vel tribuendum esse censuerunt; vsque adeo, ut nonnullas capitales opiniones à Conciliis Ecclesiæ Catholicæ condemnatas, quas somnolentâ quadam Augustini inspectione, illius Sancti disputationibus defensas fuisse nonnulli existimauerunt, etiam sibi tuendas. . . . indicauerint. Quæ siue licentiæ, siue negligentia in rebus tam arduis delicatisque, quam sit fidei Christianæ periculosa, nihil opus est verbis exaggerare. . . . tales dogmatis Pelagiani ignorantia abrepti, vel distimulata facie secuti, &c. In præfatione ad tomum 1.

Ecce tibi in ipso exordio Scriptores huius æui Iansenio indice impostores sunt, Somnolanti, Negligentes, capitalium hæresium defensores.

2. Nonnulli Recentiores (Lestus, Molina, Suarez.) Massiliensium opinionem non satis intelligentes, confidenter docent, posse hominem naturaliter credere, beatitudinem cælestem optare, &c. sed actibus imperfectis, & omnino insufficientibus, in quibus nullum gratiæ meritum collocari possit. tom. 1. col. 515.
3. Quod si Massiliensibus concesserimus (quod Recentiores volumi-facientes quod in se est veribus natura. gratiam sine merito assequi posse) nescio equidem quid amplius ipsi postulare potuissent, vel cur meritum rationem vrgere, &

Augustino extorquere voluissent: vnde Recentioribus magnoperè verendum est, ne quorum scopus, & rationes, & argumenta omnia, à primo vsque ad vltimum, ipsis tantoperè placent, eorum quoque doctrinam philosophicâ palliatam subtilitate tueantur. tom. 1. col. 519.

Nihil inter Massilienses & recentiores discriminis facit, quàm quod hi sua palliare norunt, hoc est erroris simulationem addunt.

4. In hoc delusi sunt Recentiores, quod verum cardinem difficultatum omnium, quibus Massilienses in errorem abrepti sunt, minus, quàm par esset, attenderint vel penetrauerint. tom. 1. col. 532.

5. Hanc Massiliensium difficultatem, qui vel aduertere vel penetrare non possunt, non est mirum, si in reliquis eorum placitis toto cælo fallantur, & vera falsis permiscendo, non videant quid in Massiliensibus fugere debeat, vel tenere. Non est mirum, si nescio quam sufficientem gratiam doctis indoctisque intellectu facillimam, quam ipsi velut profundum mysterium agnoscunt, & prædicant, Massilienses tamquam irreconciliabilem libertatis inimicam horruisse persuaident. tom. 1. col. 534.

6. Mihi constitutum est. . . . illa potissimum Pelagij sententiæ, & pronuntiata considerare, quæ à Recentioribus non satis videntur esse penetrata: quorum alia non intelliguntur, alia non putantur esse noxia, alia etiam sanâ indicantur. tom. 2. in præfatione libri de statu naturæ innocentis col. 74.

7. Quod argumentum. . . . si Scholastici Doctores, eâ, quæ fas erat, attentione ponderassent, non in eas opiniones se compegissent, vnde euadi, sine maxima Catholicæ & Pelagianæ doctrinæ perturbatione, non potest. Sed quia tenuiter admodum ipsis Pelagianus error perspectus est, magisque propriis tuendis principiis, quàm veritati ex Augusti-

no indaganda intenti sunt, Pelagianis iam sepultis & silentibus, facile quilibet imponitur, & celeberrimum ingeniorum, veluti crassissimum, intoleranda hebetudo apud imperitos. tom. 3. col. 129.

Pelagianos subtiles facit, ut eos non petus quam Recentiores de Gratia sensisse concludat.

8. Nonne infamia simile esse videretur talis gratiæ adiutorium, veluti nocturnum spectrum expauescere? quanta igitur absurditas eorum, vel sententiæ tuendæ pernicacia censeferi debet, qui cum sciunt . . . adhuc hominibus tenebras offundendo persuadere volunt, Massilienses hoc genus gratiæ, quod sibi, & ipsis tantopere placet, horruisse, tantisque calumniis onerare. tom. 1. col. 511.

Recentiores, quia docent dari Gratiam cui resisti possit, (hactenus ab omnibus Catholicis admissam) dicit absurdos, pernicaces, & hominibus tenebras offundere.

9. Hinc ergo fit quod omnes illi, qui difficultates illâ dominatrice arbitrij libertate fugere voluerunt, vnanimiter Massiliensium interpretationem avidè arripuerint, ut nempe Deus velit omnes homines saluos fieri. . . in qua expositione tradenda Pelagium ipsum, & omnes, qui isti errori siue prudenter, siue imprudenter fauent, patronos habent. tom. 1. col. 512.

10. Ex quibus meridiana luce clarius liquet ex Augustini mente erroneam esse sententiam, quam tamquam illi Scripturæ Apostolicæ congruentissimam Recentiores tantopere sibi placere testantur. tom. 1. col. 514.

Omnes ergo manifesti Pelagianismi reos facit, etiam Patres (quos vide Theol. cap. 2. art. 5.) qui illud 1. Tim. 2. Deus vult omnes homines saluos fieri de omnibus omnino hominibus exponunt.

11. Omnia dogmata Diuinæ gratiæ contraria serpentinis voluminibus ita sunt implicata, ut ne latum quidem vnguem à semita per D. Augustinum strata & stabilita desecti queat, quin omnium errorum contra gratiam, quorum Pelagius insimulatus fuit, reus agi & peragi possit. . . . Ex quo etiam fit, ut nemo in hoc argumento Semi-Pelagianus re ipsa, sed solo nomine esse possit. tom. 2. col. 59.

Ergo Patres Græcos & reliquos Doctores, quos Semi-Pelagianos dicit, re ipsa facit Pelagianos.

12. Doctrina ista Recentiorum (Iudeis datam fuisse Gratiam sufficientem seruandæ legem) tamquam Apostolo, & Augustino è diametro contraria, & quasi ex proposito ad delendos eorum sensus excogitata, per se ipsa corruet. tom. 3. col. 43.

13. Ista Scholasticorum doctrina, tanta liberalitate largientium dici potest à Massiliensibus, ceterisque Semi-Pelagianis ortum habuisse, & in Catholicorum

scholas esse translata. tom. 3. col. 323.

Non iam scriptores tantum, sed ipsas Catholicorum scholas Pelagianismo inficit.

14. Argumentum pro gratia sufficiente omnium, lumpsum ex eo, quod Christus sit redemptor omnium, & pro omnibus crucifixus, & mortuus, vique ad nauem à Pelagianis, præsertimque Massiliensibus inculcatum fuit, ut mirum sit, Recentiores tanto studio, trita hæreticorum arma colligere, & obsoleta recudere. tom. 3. col. 376. & 380.

Hæc itaque argumentatio: Christus est redemptor omnium, ergo omnibus promeruit melius salutem illi heretica est.

15. Hic scopus, Massiliensium ipsissimus fuit (quod Christus pro omnibus mortuus sit) & ipsissimus quoque multorum Recentiorum (Suarez &c.) ut nihil mirum esse videri debeat, si idem in eodem morbis præparemus antidotum. tom. 3. col. 381.

Apagæ cum isto suo antidoto, quod vniuersalem salutem ac medelam dæmonis Christificat.

16. En genuinam Pelagianam indolis prolem: quotquot enim siue olim, siue nunc humana natura vitæ extollere, & sibi quolibet, quod est gratiæ, adscribere conantur. . . . & omne præsidium in humanis rationalibus, & philosophiæ staturunt. tom. 3.

17. Quid mirum si præcedentibus nonnullis Patribus, maxime Græcis, qui studiosissime Origenis Pelagianorum antelagani hieubraciones triuerant, aliquid ex potiore subtilissimi illius erroris adhaesisset: neque enim pauca passim in scriptis eorum occurrunt loca, quæ Massiliensium sententiam in exteriori cortice præferunt. . . . Occurrit inter primos Hieronymus, qui sententiam illam ita clarè disertèque profertur, ut non videam quo pacto excusari possit. tom. 1. col. 404. & 405.

Ne Hieronymo quidem patet qui Pelagianum errorum impugnavit, quemque Augustinus et Magister non semel consuluit.

18. Libertas illa voluntatis humana à nonnullis superbè prædicatur. . . . sed per ista dogmata in fundamenta Christiana religionis impingitur. tom. 3. col. 414.

19. Neque enim facile reperiri poterit inter istos phrasim, quæ ita meriti rationem eleuet, & actibus illis naturalibus detrabat, ut eam non similibus loquendi modis Massilienses æquauerint. . . . Alj (Lesius) qui meritum eis tribuunt, non esse actus illos salutis initium, sed tantummodo occasionem, quod proprium fuit Massiliensium, & ceterorum errantium verbum, ut vim istorum actuum deprimerent, excogitatum. Omnes tamen vnanimè illum scopum in ista doctrina tradenda sibi propositum habent. . . . in quem Massilienses totius doctrinæ suæ mole

mole collimant. tom. 3. col. 521.

20. Ex hac ergo Massiliensium vena fluit, quòd quemadmodum Recentiores per ista bonorum actuum initia nihil aliud sibi volunt, nisi vt semper in manu liberi arbitrij posita sit salus nostra (Molina) nullam curantes meriti rationem, ita & Massilienses nihil aliud voluerunt. tom. 3. col. 524.

21. Atque vnam non Hincmarus tantum, aliique plures veteres Scholastici, sed etiam Recentiores nostri se cautores in legis Semi-pelagianorum libris, ac discernendis dogmatibus præbuisse! tom. 1. col. 549.

22. Sed adhuc contextunt grauiora, non modò aduersus homines, sed etiam aduersus ipsum Deum, quem multis quoque modis, quemadmodum & Massilienses, reprehendi posse murmurant. Qui nempe locum, Deus vult omnes saluos fieri, vniuersum accipiunt. tom. 3. col. 1085.

23. Eadem ista decantatissima Massiliensium, & Pelagij, & omnium Pelagizantium cantilena aduersus eandem absolutam prædestinationem fuit. . . . Vnde S. Prosper Massiliensium & simul Recentiorum (Molina, Lessij &c.) obiectionem, propter falsitatis & absurditatis euentiam, quasi irridens &c. tom. 3. col. 1085.

24. In quibus comminiscendis Massilienses ante se architectos isti Recentiores (Valentia, Lessius) habuerunt. tom. 3. col. 1087.

In argumento prædestinationis.

25. Ita nihil penè tam absurdum à Massiliensibus excogitatum est, quod non vel imprudentes, vel etiam PRVDENTES isti (Valentia, Lessius) sibi vindicarent. tom. 3. col. 1087.

Nunquam aperit̃ satis eos formales (quod schola vocant) hereticos facit̃.

26. Idipsum eis præcinerunt Massilienses. . . . itaque eorum verbo (exspectandi) etiam ipsi vsi, & propterea Arausiana in Synodo anathemate percussi sunt. . . . nam quòd ipsi putant Massilienses huiusmodi gratiam in talibus actibus bonæ voluntatis &c. non agnouisse, hallucinatio est non vulgaris, ex qua in istum labyrinthum falsarum opinionum præcipitati sunt. tom. 3. col. 1109.

27. Ecce quòd nos ducat catena illa perditionis, ex quocumque dogmate Pelagiano vel extremà ac tenui fibrà dogmatis religitur. Atque ista quidem postremà hallucinationes Recentiorum sic se habent. . . . Recentiores non minùs quàm Massilienses à tramite veritatis exorbitant. tom. 3. col. 1111.

28. Ex professo, eodem quo Massilienses modo, docent hominem ex istis primæuæ libertatis reliquiis posse credere. tom. 3. col. 1115.

29. Coguntur, velint nolint, idem ipsum

sentire Recentiores (quod Semi-pelagiani.) tom. 3. col. 1130.

En tibi cantilenam (ne quis forè non audiat) totius decantatam.

30. Toto corde hoc ipsum Recentiores isti clamant: audi Lessium ceteris animosiorum. . . . Nonne Massiliensium audire tibi videris voces? tom. 3. col. 1131.

Quid tandem damnare heresios est, si hoc non est?

31. Cùm ergo error Massiliensium, & opinio Recentiorum tam accuratè inter se consentiant, vt exceptis iis quæ Recentiores addiderunt, vnam eandemque sententiam arbitrari quis posset; iisdem quoque argumentis & armis vsi sunt ad eam fundandam tuendamque. . . . eodem lubrico in præcipitium ducti. Nam pleraque, quæ contra prædestinationem & gratiam vtrique eadem omnino protulerunt, humanæ ratiocinationis ebullimenta, & carnalis præsumptionis terriculamenta fuisse vidimus. . . . In his igitur iisdem profus comminiscendis simillimos eos fuisse demonstrauimus. tom. 3. col. 1133.

32. Massilienses & Recentiores eodem modo Scripturis, Patribus, & rationibus vtuntur.

Intelligit, abutuntur.

33. Si tempus impendere liberet, aut necesse esset, vix vllus locus alicuius momenti à Recentioribus instituto eorum adhiberi forsitan deprehenderetur, qui non antè à Pelagio, vel Iuliano, vel auctore aliquo in hac re suspecto fuisset vsurpatus. tom. 3. col. 1135.

34. Tria ista hallucinationum capita velut omnium fontes errorum, quibus à Massiliensibus gratia & prædestinatio contaminata fuit, integerrima, plenissimaque Recentioribus nostris, velut hereditate, tradiderunt. tom. 3. col. 1138.

Hactenus Hæreticorum ex asse heredes facit̃.

35. Recentiores multò grauiùs (quàm Massilienses) idque duplici ex capite hallucinantur. tom. 3. col. 1116.

36. Quemadmodum in verè medicinalis gratiæ confessione presbyteri Massilienses nostros Recentiores longè superant; ita eos in adiutorij istius verè Christiani intelligentia procul post se relinquunt. tom. 3. col. 1120.

37. Alia doctrinæ capita sunt, in quibus Massilienses, atque Recentiores vel omnino pares sunt, vel si quo discrepant, illos isti exorbitationis enormitate multum superant. tom. 3. col. 1121.

38. Ex alio latere presbyteros Massilienses imitando, longè remotiùs, quàm ipsi, à veritate discedunt. tom. 3. col. 1122.

39. Quantum gratia primi hominis nudam naturam superat, tantum hallucinationis enor-

enormitate Massilienses à Recentioribus nostris (*Lesio, Molina*) superantur. *tom. 3. col. 1123.*

40. *Col. 1124.* & sequentibus adducit propositiones Massiliensium à Concilio damnatas, & Recentiorum easdem, vel similes esse asserit.

41. Hæc ipsissima est Recentiorum sententia, quam ex professo in omnibus disputationibus suis hac de re passim tradunt. Dum autem verba *Lesij & Molina* adduxit, subdit: Quæ profectò Massiliensium dictis à Concilio damnatis, longè, ac diuerfis ex causis deteriora sunt. *tom. 3. col. 1125.*

42. Recentiores multò longiùs recesserunt (quàm *Massiliensis*). . . . Recentiores nostri longè animosius, & periculosius in hac re progressi sunt. *tom. 3. col. 1126.*

43. Plures huiusmodi propositiones afferri possent, tum aliunde, tum ex Concilio A-
rausicano, quas non solum Recentiores cum presbyteris Massiliensibus amplexi videntur, sed plerumque deterius aliquid eis addidisse. *tom. 3. col. 1128.*

44. Hunc ergo pestilentissimum spiritum (immanis superbiæ) sicut Pelagiani medullitus imbiberant, ita in omnes eorum discipulos, qui quoquo modo hæredes dogmatum, vel patroni sunt, plus minusve transtulerunt. *tom. 1. col. 383.*

Vt suprà hæreticæ prauitatis heredes facit non tantum eosdem aditum hereditatem cum multiplici favore auasse dicit, etiam in moribus.

CAPVT SECVNDVM.

Iansenij sese immodicè efferentis graues censuræ in Scholasticos, qui ab eo inscitæ, cæcitatæ, imposturæ, erroris, hæreseos arguuntur.

1. IN istam opinandi absurditatem stulti-
tiamque portentum Pelagianos præcipitatos volunt, qui vt suam quoquo modo sententiam de adiutorio quod commenti sunt, vt & seiplos à Pelagianismi suspitione tueantur, eò omnia obtorto collo rapiunt, vt existimari velint de neficio quâ possibilitatis gratiâ inter Augustinum, & Pelagianos, & Adrumetinos esse quæstionem, istamque cum tali possibilitatis adiutorio libertatis humanæ concordantiam, quæ sapientibus, & insipientibus, doctis, indoctisque facillima est, & ab ipsis propter nimiam facilitatem excogitata, nec vniquam ab Augustino . . . probata . . . sed sæpè potiùs improbata atque damnata. Istam, inquam, concordantiam neque celeritima Pelagianorum ingenia vidisse vniquam, nec Augustinum, nec Ecclesiam illius temporis, quæ per os eius loquebatur, vel meminisse, vel inuenire potuisse, quo periculosissimam sopirent contentionem, atque ita clausis oculis eos Andabatarum more pugnas, vt neutri ferirent, vel intelligerent alteros, persuadere moluntur. *tom. 1. col. 285.*

Ve gratiam suam necessitantem stabilias, fingit concordiam gratiæ, cui resisti possit cum libertate, à D. Augustino improbatam & damnatam; idq; hætenus à Scholasticis non fuisse intellectum.

2. Quod Augustinum, & Concilium, vt ipsi vocant, Mileuitanum, istius suæ sententiæ testem adhibent, non videntur illa testimonia vel penetrasse, vel expendisse, quæ vel ab iis

adulterantur, vel obtorto collo in suum positum rapiuntur. *tom. 1. col. 378.*

Iam non tantum ignorare, sed adulterare Concilia arguuntur doctissimi sanctissimiq; viri.

3. Diligentiam in plerisque scriptoribus nostri temporis magnopere desidero: dum eos tam grauitè in rebus capitalibus ex hoc Auctore indagandis, asserendis, vel negandis hallucinari video, vt pro Augustini assertio-
nibus nonnumquam Pelagij pronuntata capiant; pro decisionibus disputationes Augustini; pro placitis dubitationes eius; denique certissima doctrinæ eius capita, quibus hæresis Pelagij olim vniuersa proftrata fuit, rursum in dubium reuocando in tenebris palpant; & Andabatarum more obtortatis oculis de eius mente dimicare videntur. *tom. 2. col. 135.*

Audi liberalem phrasium congeriem. Indiscretos, hallucinantes, aures doctissimæ S. Augustini in tenebris palpantes, & Andabata sunt plerique recentiores.

4. Vt non sit vilo modo mirandum, si subtracto illo fundamento, tot altercationibus doctrina de gratiâ lacerata sit, & omnia, quæ Recentiores pro suo quisque genio excogitata procederunt, velut humanis iactis que suspitionibus nixa fluctuant; neque vili exitum in Augustini doctrinâ reperiant. Hæc est enim vera clavis (. . .) sine quâ qui scripta Augustini molitur ingredi, velut cæcus palpabit in meridie, ac tot, tantisque difficul-
tibus